

Αλλεργιογόνα - Επισήμανση τροφίμων

(PAL) - Προληπτική επισήμανση αλλεργιογόνων

Εναλλακτική προσέγγιση πληροφόρησης - Επισήμανση με προαπαιτούμενα και προδιαγραφές

Συντάκτης : Βασίλης Τσουκαλάς

Λέξεις κλειδιά : Επισήμανση αλλεργιογόνων , Προληπτική επισήμανση αλλεργιογόνων (PAL), Εκτίμηση κινδύνου αλλεργιογόνων , όριο κατωφλίου , VITAL® Programme (Allergen Bureau)

1. Εισαγωγικό σημείωμα - Προληπτική επισήμανση αλλεργιογόνων στα τρόφιμα

Με το παρόν έγγραφο επιδιώκεται προσέγγιση του θέματος Προληπτική επισήμανση αλλεργιογόνων (PAL - *Precautionary Allergen Labelling*) , ενός ζητήματος που απασχολεί διεθνώς τόσο την επιστημονική κοινότητα όσο και τους παρασκευαστές τροφίμων , τις αρχές ελέγχου τροφίμων, κυρίως , όμως, τους άμεσα ενδιαφερόμενους αλλεργικούς καταναλωτές.

Τροφιμογενείς αλλεργίες επηρεάζουν ένα σημαντικό μέρος του Ευρωπαϊών καταναλωτών και αποτελούν μείζον πρόβλημα για τη δημόσια υγεία . Σύμφωνα με την Επιστημονική Ομάδα της EFSA (NDA Panel), ο επιπολασμός των τροφικών αλλεργιών είναι δύσκολο να καθοριστεί, λόγω έλλειψης διαθέσιμων μελετών για ορισμένες γεωγραφικές περιοχές αλλά και λόγω της χρήσης διαφορετικών μεθοδολογιών για τη συγκέντρωση δεδομένων συχνότητας.

Ελάχιστες ποσότητες αλλεργιογόνων τροφίμων μπορεί να επαρκούν για την πρόκληση αλλεργικών αντιδράσεων, γι αυτό και απαιτείται αξιόπιστη πληροφόρηση (υποχρεωτική επισήμανση) , προς αποφυγή πρόσληψης αλλεργιογόνων από τα τρόφιμα (καν. (ΕΕ) 1169/2011).

Στη παραγωγή τροφίμων δεν αποφεύγεται πάντα η ακούσια / τυχαία είσοδος αλλεργιογόνων στα τρόφιμα (διασταυρούμενη επαφή) , που μπορεί να αποτελούν κίνδυνο για τους αλλεργικούς καταναλωτές. Ωστόσο , στον παρασκευαστή παρέχεται η δυνατότητα χρήσης εναλλακτικής -προαιρετικής- προειδοποιητικής φράσης : “ μπορεί να περιέχει (ίχνη)...[αλλεργιογόνο] “ (PAL- *Precautionary allergen labelling*).

Η δυνατότητα αυτή τείνει να γίνει ευρέως αποδεκτή από τους παρασκευαστές τροφίμων αλλά και τυγχάνει, συγχρόνως , ευρείας αμφισβήτησης ως εργαλείο επικοινωνιακής διαχείρισης των αλλεργιογόνων και προστασίας του αλλεργικού καταναλωτή καθώς δεν βασίζεται σε ποσοτικά κριτήρια (όρια) αποδοχής .

Οι επιφυλάξεις έναντι της PAL αποδίδονται σε διάφορους παράγοντες κυρίως όμως σε απουσία γενικά συμφωνημένων ποσοτικών ορίων – κριτηρίων εκτίμησης κινδύνου ειδικότερα για την ακούσια παρουσία αλλεργιογόνων σε τρόφιμα αλλά και την απουσία κοινών εναρμονισμένων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Η θέσπιση ποσοτικών ορίων (τιμών κατωφλίου) αλλεργιογόνων, θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση μιας ενωσιακής προσέγγισης του θέματος “ Προληπτική Επισημάνση “ και ευθυγράμμισης με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011 πληρουμένων των απαιτήσεων του Κανονισμού (σαφήνεια, αποκλεισμός παραπλανητικών φράσεων) . Είναι απαραίτητη η τυποποιημένη , ενιαία διατύπωση μιας αντικειμενικά αξιολογημένης παρεχόμενης πληροφορίας στον αλλεργικό καταναλωτή : “ μπορεί να..... “. Τη βάση θα πρέπει να αποτελέσουν αξιόπιστα , βασισμένα σε διαφανή ποσοτικά όρια, βασιζόμενα σε αξιόπιστα επιστημονικά δεδομένα , που θα χρησιμοποιούνται για την Ποσοτική Εκτίμηση Κινδύνου αλλά και την ουσιαστική αξιολόγηση / αξιοποίηση εργαστηριακών αποτελεσμάτων , σε συνδυασμό με εφαρμογή κατάλληλων πρωτοκόλλων δειγματοληψίας, που να καλύπτουν στατιστικά τα εργαστηριακά αποτελέσματα ελέγχου , έτσι ώστε, να εφαρμόζεται με ασφάλεια το άρθρο 14 του Καν. (ΕΕ) 178/ 2002.